

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет здоров'я та фізичного виховання

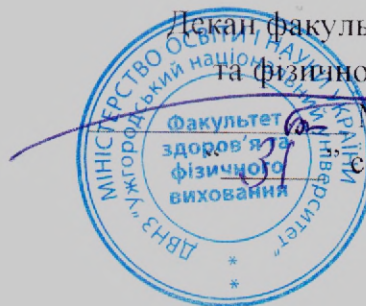
Кафедра фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету здоров'я
та фізичного виховання

Мирошук І.С.

серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

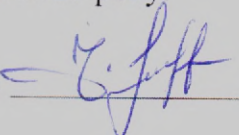
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта (Фізична культура)
Освітня програма: Фізична культура
Статус дисципліни: обов'язкова
Мова навчання: українська

Ужгород, 2020

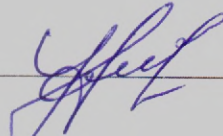
Робоча програма з курсу «**Основи наукових досліджень**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **01 Освіта/Педагогіка**, спеціальності **014 Середня освіта (Фізична культура)**).

Розробник: **Хома Т.В.**, кандидат педагогічних наук, асистент кафедри фізичного виховання.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання. Протокол № 1 від 28 серпня 2020 року.

Завідувач кафедри фізичного виховання (Маріонда І. І.)

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання
Протокол № 9 від 28 серпня 2020 року

Голова науково-методичної комісії (Філак Ф. Г.)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: 90	4-ий	5-ий
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 32 самостійної роботи студента – 58	8-ий	9-ий
	Лекції:	
	16 год.	8 год
	Практичні (семінарські):	
	16 год.	2 год
Вид підсумкового контролю: екзамен	Самостійна робота	
Форма контролю: усна	58 год	80 год

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» побудована з урахуванням змісту освітньої програми підготовки за спеціальністю, орієнтована на особливості навчання у вищій школі та Концепцію Нової української школи. Дисципліна розглядається як складова змісту професійної підготовки майбутніх фахівців і сформована на відповідних наукових, педагогічних та методичних засадах з практично-професійним спрямуванням.

Мета вивчення дисципліни: ознайомити студентів із специфікою дисципліни «Основи наукових досліджень», формувати дослідницьку складову професійної компетентності спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура), здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, розвивати морально-етичні якості, необхідні у майбутній професійній діяльності.

Відповідно до освітньої програми вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей:

Загальних:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації на основі логічних аргументів та перевірених фактів (ЗК – 1);
- знання і розуміння значення та змісту обраної професії; основних концепцій та базових понять у фізичній культурі і спорті, історії розвитку, основ гігієни праці (ЗК – 2);
- здатність до самоосвіти і самовдосконалення, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації (ЗК–5);
- здатність у процесі навчання та при самосійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, вміння використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК–6);
- здатність визначати і формулювати професійні завдання, приймати обґрунтовані рішення (ЗК–7);
- здатність здійснювати аналіз й осмислення загальнонаукової та професійно орієнтованої літератури, у тому числі іноземної (ЗК–10)

Професійних:

- володіти глибокими знаннями фізіологічних процесів, що відбуваються в організмі під дією фізичних навантажень, та здатність до використання закономірностей фізичного розвитку і вдосконалення для вирішення завдань фізичного виховання (ПК-1);
- вміння визначати перспективні шляхи використання засобів фізичного виховання і спорту для учнівської молоді з врахуванням їх рівня підготовленості, мотивації, умов проведення занять та соціальних потреб (ПК–4);
- здатність проводити оцінювання рівня індивідуального здоров'я та фізичної підготовленості (ПК-11);
- володіти основами знань з використання ефективних методів дослідження і аналізу результатів у фізичній культурі та спорті, вміти здійснювати пошук спеціальної інформації у вітчизняній та іноземній літературі, знати базову спортивну термінологію на вітчизняній та іноземній мовах (ПК–13).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ННД 1.1.02 «Ділова українська мова»;

ННД 2.1.02 «Педагогіка»;

ННД 2.1.03 «Психологія»;

ННД 2.1.04 «Вступ до спеціальності»;

ННД 2.1.05 «Теорія і методика фізичного виховання»;

ННД 2.1.07 «Педагогіка фізичного виховання і спорту»;
ННД 2.1.20 «Основи педагогічної майстерності»

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами освіти таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Здатність і розуміння значення та змісту обраної професії; основних концепцій та базових понять у фізичній культурі і спорті, історії розвитку.	<i>ПРН 1</i>
Здатність до організаційної роботи, взаємодії в колективі, вміння враховувати психоемоційні особливості окремих осіб зокрема та учнівського колективу загалом	<i>ПРН 2</i>
Здатність до самоосвіти і самовдосконалення, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації	<i>ПРН 3</i>
Здатність у процесі навчання та при самостійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, вміння використовувати інформаційні та комунікаційні технології	<i>ПРН 4</i>
Здатність визначати і формулювати професійні завдання, приймати обґрунтовані рішення	<i>ПРН 5</i>
Здатність вести діловодство та ділову кореспонденцію і ефективно використовувати офісну оргтехніку та засоби зв'язку	<i>ПРН 6</i>
Здатність здійснювати аналіз і осмислення загальнонаукової та професійно орієнтованої літератури, у тому числі іноземної	<i>ПРН 7</i>
Здатність виконувати професійну діяльність у відповідності до чинних стандартів якості життя	<i>ПРН 10</i>
Здатність здійснювати системне планування професійної діяльності, володіння педагогічними навичками проведення урочних і неурочних форм занять	<i>ПРН 12</i>
Здатність визначати роль рухової активності для формування здорового способу життя, збереження й зміцнення здоров'я, проводити ефективну агітацію і пропаганду серед населення	<i>ПРН 15</i>
Здатність організувати позакласну роботу з оздоровчих і спортивних видів рухової активності з дітьми та шкільною молоддю	<i>ПРН 16</i>

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- письмові роботи (складання тез лекцій, аналіз фахової літератури, вибіркового, термінологічного, творчого диктанту, написання рефератів; анкетування, тестування за різними методиками наукових досліджень, виконання наукових робіт (проектів));
- усні відповіді (виступи, інформаційні повідомлення, дискусії з наукової проблеми, відповіді на питання та доповнення, бліц-опитування);
- екзамен.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: письмові роботи, усні відповіді

Форма модульного контролю: письмова – тестування та 2 теоретичні питання.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Загальна оцінка за один змістовий модуль складається з оцінок за результатами поточного модульного контролю, письмового тестування та відповідей на 2 теоретичні питання (табл. 5.2, 5.3).

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти денної форми навчання (модуль 1)

<u>Поточне оцінювання та самостійна робота</u>				<u>Модульна контрольна робота</u>	<u>Сума</u>
T 1	T 2	T 3	T 4	40	100
15	15	15	15		

Таблиця 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти денної форми навчання (модуль 2)

<u>Поточне оцінювання та самостійна робота</u>				<u>Модульна контрольна робота</u>	<u>Сума</u>
T 5	T 6	T 7	T 8	40	100
15	15	15	15		

Критерії модульного поточного оцінювання для денної форми навчання

Модульне поточне оцінювання проводиться під час практичних занять. Кількість балів виставляється інтегровано за роботу на практичних заняттях та виконання самостійної роботи і включає: виконання письмових робіт (складання тез лекцій, аналіз фахової літератури, вибіркового, термінологічного, творчого диктанту, написання рефератів; анкетування, тестування за різними методиками наукових досліджень, виконання наукових робіт (проектів). Кількість балів – 1-10); усні відповіді (виступи, інформаційні повідомлення, дискусії з науковою проблеми, відповіді на питання та доповнення, бліц-опитування. Кількість балів – 1-5).

Загальна кількість балів модульного поточного оцінювання – 60 (таблиця 5.4)

**Таблиця 5.4. Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни
для здобувачів освіти денної форми навчання**

Показники	Загальна к-сть балів
Змістовий модульний контроль № 1, 2	
Оцінювання роботи на практичних заняттях, інтегроване з самостійною роботою студента: – виконання письмових робіт (складання тез лекцій, аналіз фахової літератури, вибірковий, термінологічний, творчий диктанти, написання рефератів; анкетування, тестування за різними методиками наукових досліджень, виконання наукових робіт (проектів)). Кількість балів – 1-10; – усні відповіді (виступи, інформаційні повідомлення, дискусії з наукової проблеми, відповіді на питання та доповнення, бліц-опитування). Кількість балів – 1-5.	60
– модульна контрольна робота (тестові завдання, 2 теоретичні питання). Максимальна к-сть балів – 40	40
Разом	100

**Критерії оцінювання модульної контрольної роботи для здобувачів освіти
денної форми навчання**

Модульна контрольна робота оцінюється в 40 балів та складається з тестових завдань та 2 теоретичних питань. Кількість варіантів завдань відповідає кількості студентів групи. На кожне тестове питання пропонується 4 варіанти відповідей, з яких 1 – правильна. Тестове питання оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів за виконання тестових завдань складає 10 балів. Теоретична частина включає 2 питання. Кожне теоретичне питання оцінюється від 1 до 15 балів. Критерії оцінювання: правильність відповіді, повнота висвітлення змісту питання, аргументація відповіді, знання методик, орієнтування у ключових поняттях; логічне, послідовне викладення думок, узагальнення, підбиття підсумків; дотримання норм культури писемного мовлення, наукового стилю викладу думок.

Таким чином, максимальна оцінка студента за модульне контрольне тестування – 40 балів. До цієї оцінки додається оцінка за модульне поточне оцінювання від 0 до 60 балів

Критерії поточного оцінювання для заочної форми навчання

Поточне оцінювання проводиться під час практичного заняття, із врахуванням виконання самостійної роботи. Загальна кількість балів включає виконання письмових робіт (1-40 балів), заслуховування усних відповідей (1-20 балів). Максимальна кількість балів – 60. Модульна контрольна робота оцінюється в 40 балів. Максимальна оцінка за поточне оцінювання – 100 балів. (табл.5.5).

**Таблиця 5.5. Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни
для здобувачів освіти заочної форми навчання**

Показники	Загальна к-сть балів
Змістовий модульний контроль № 1, 2	
Оцінювання роботи на практичних заняттях, інтегроване з самостійною роботою студента: – виконання письмових робіт (складання тез лекцій, аналіз фахової літератури, вибірковий, термінологічний, творчий диктанти, написання рефератів; анкетування, тестування за різними методиками наукових досліджень, виконання наукових робіт (проектів)). Кількість балів – 1-40;	

– усні відповіді (виступи, інформаційні повідомлення, дискусії з наукової проблеми, відповіді на питання та доповнення, бліц-опитування). Кількість балів – 1-20	60
Підсумкове письмове завдання (тестові завдання та теоретична частина, що складається з двох питань). Максимальна к-сть балів – 40	40
Разом	100

Критерії оцінювання підсумкового контролю для денної та заочної форми навчання

Екзамен є формою підсумкового контролю. Екзамен проводиться в усній формі та включає відповіді на 3 питання екзаменаційного білету, відповіді на додаткові питання.

При цьому необхідно керуватися певним розподілом критеріїв.

Критерії оцінювання усних відповідей на питання екзаменаційного білету:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

– виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань;

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

– володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

– допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

– не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Якщо студент не з'явився на екзамен (залік) у визначений час, то у відомості викладач записує його підсумкову модульну оцінку (при умові, що вона ≥ 60 балів) або «не з'явився», якщо ця оцінка становить менше 60 балів.

Студенти, які не з'явилися на екзамен (залік) без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Наука як система уявлень про світ

Тема 1. Основи наукових досліджень як дисципліна

Наука як система знань, функції науки. Законодавча база України про розвиток науки. Етапи становлення та розвитку науки. Основні принципи наукового пізнання.

Класифікація наук, їх характеристика.

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», стисла характеристика розділів, основні терміни.

Тема 2. Науковий стиль, його особливості

Поняття про науковий стиль мови, загальна характеристика, специфічні риси. Найтиповіші наукові тексти (анотація, тези, конспект, відгук, рецензія, курсова та бакалаврська роботи, реферат). Правила складання бібліографічного опису для списку літературних джерел.

Реферат як жанр академічного письма. Складові реферату.

Оформлення змісту, тез, конспекту як важливий засіб організації розумової праці.

Тема 3. Методологія наукових досліджень

Поняття «методологія», «метод дослідження», Класифікація методів наукового дослідження. Методи емпіричних досліджень. Методи теоретичних досліджень.

Спостереження як емпіричний метод наукового дослідження. Етапи його проведення, вимоги.

Застосування емпіричних методів дослідження (опитування, інтерв'ю)

Тема 4. Логіка наукового дослідження

Формулювання мети та завдань наукового дослідження. Методики наукового дослідження. Контент-аналіз як метод теоретичного дослідження.

Визначення апарату дослідження за темою. Добірка методик теоретичного дослідження.

Змістовий модуль 2. Організація і проведення наукових досліджень

Тема 5. Методологія експериментальних досліджень

Розробка плану-програми експерименту. Вибір методів проведення експерименту. Обробка й аналіз даних.

Особливості методології експериментальних досліджень з фізичної культури.

Вимоги до оформлення матеріалів експерименту.

Тема 6. Структура наукового дослідження

Загальні вимоги до оформлення наукової роботи та її структура: титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки, рубрикація тексту. Графічне оформлення наукових досліджень (поняття «схема, рисунок, таблиця»).

Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Поняття «академічна доброчесність», ознаки плагіату.

Аналіз наукових робіт за Інтернет-джерелами (автореферат з фізичної культури та спорту). Правила використання цитат та бібліографічних посилань у текстах наукових робіт за Інтернет-джерелами.

Тема 7. Моделювання та прогнозування як методи дослідження

Понять «модель» у науковому дослідженні. Графічне зображення моделі та характеристика її блоків.

Складання моделі (організаційний, змістовий блоки). Складання моделі (контрольно-результативний блок).

Роль моделювання та прогнозування у майбутній професійній діяльності педагога.

Тема 8. Науково-дослідницька робота студентів

Види науково-дослідницької роботи студентів. Методичні та методологічні підходи до виконання наукової роботи. Магістерська (дипломна) робота як кваліфікаційне дослідження.

Підготовка виступу для захисту роботи: доповідь, використання мультимедійних матеріалів, супровід виступу додатковими матеріалами, відповіді на запитання і зауваження.

6.2. Структура навчальної дисципліни

	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	с.р. і.р.	і.р.		л	п	лаб	с.р. і.р.	і.р.
1	2	3	4	5	6		8	9	10	11	12	
Змістовий модуль 1. Наука як система уявлень про світ												
Тема 1. Основи наукових досліджень як дисципліна	10	2	2		6		10	2			8	
Тема 2. Науковий стиль, його особливості	10	2	2		6		10				10	
Тема 3. Методологія наукових досліджень	10	2	2		6		10	2			8	
Тема 4. Логіка наукового дослідження	10	2			8		10				10	
Узагальнення матеріалу Модульна контрольна робота 1	6		2		4		6				6	
Разом за змістовим модулем 1	46	8	8		30		46	4			42	
Змістовий модуль 2 Організація і проведення наукових досліджень												
Тема 5. Методологія експериментальних досліджень	10	2	2		6		10				10	

Тема 6. Структура наукового дослідження	10	2	2		6		10	2			8	
Тема 7. Моделювання та прогнозування як методи дослідження	10	2	2		6		10				10	
Тема 8. Науково-дослідницька робота студентів	10	2			8		10	2			8	
Узагальнення матеріалу Модульна контрольна робота 2	4		2		2		4		2		2	
Разом за змістовим модулем 2	44	8	8		28		44	4	2		38	
Усього годин	90	16	16		58		90	8	2		80	

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1			
1.	Тема 1. Основи наукових досліджень як дисципліна Класифікація наук, їх характеристика.	2	
2.	Тема 2. Науковий стиль, його особливості Реферат як жанр академічного письма. Складові реферату.	2	
3.	Тема 3. Методологія наукових досліджень Спостереження як емпіричний метод наукового дослідження. Етапи його проведення, вимоги.	2	
4.	Тема 4. Логіка наукового дослідження Узагальнення матеріалу Модульна контрольна робота 1	2	
	Разом за змістовим модулем 1	8	
Змістовий модуль 2			
5.	Тема 5. Методологія експериментальних досліджень Особливості методології експериментальних досліджень з фізичної культури.	2	
6.	Тема 6. Структура наукового дослідження Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Поняття «академічна доброчесність», ознаки плагиату.	2	
7.	Тема 7. Моделювання та прогнозування як методи дослідження Складання моделі (організаційний, змістовий блоки). Складання моделі (контрольно-результативний блок).	2	

8.	Тема 8. Науково-дослідницька робота студентів Узагальнення матеріалу Модульна контрольна робота 2	2	2
	Разом за змістовим модулем 2	8	
	Всього	16	2

6.4. Самостійна робота

Назва теми	Форма навчання	
	денна	заочна
Змістовий модуль 1		
Тема 1. Основи наукових досліджень як дисципліна Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», стисла характеристика розділів, основні терміни.	6	8
Тема 2. Науковий стиль, його особливості Оформлення змісту, тез, конспекту як важливий засіб організації розумової праці.	6	10
Тема 3. Методологія наукових досліджень Застосування емпіричних методів дослідження (опитування, інтерв'ю).	6	8
Тема 4. Логіка наукового дослідження Визначення апарату дослідження за темою. Добірка методик теоретичного дослідження.	8	10
Узагальнення матеріалу Модульна контрольна робота 1	4	6
Разом за змістовим модулем 1	30	42
Змістовий модуль 2		
Тема 5. Методологія експериментальних досліджень Вимоги до оформлення матеріалів експерименту.	6	10
Тема 6. Структура наукового дослідження Аналіз наукових робіт за Інтернет-джерелами (автореферат з фізичної культури та спорту). Правила використання цитат та бібліографічних посилань у текстах наукових робіт за Інтернет-джерелами.	6	8
Тема 7. Форми відображення результатів наукових досліджень Роль моделювання та прогнозування у майбутній професійній діяльності педагога.	6	10
Тема 8. Науково-дослідницька робота студентів Підготовка виступу для захисту роботи: доповідь, використання мультимедійних матеріалів, супровід виступу додатковими матеріалами, відповіді на запитання і зауваження.	8	8
Узагальнення матеріалу Модульна контрольна робота 2	2	2
Разом за змістовим модулем 2	28	38
Всього	58	80

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення.

Репродуктивний метод. Застосування вивченого на основі зразка, моделі діяльності або загально прийнятих підходів під час семінарських (практичних занять). Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладання. Використовуючи доцільні джерела й засоби під час лекційних і практичних занять, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, наводить систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Студенти стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Пошуковий, або евристичний метод. Використовується в тій чи іншій мірі у всіх формах навчальних занять та під час індивідуальної чи самостійної роботи студента. Його суть - в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань, в визначених випадках під керівництвом педагога, або на основі наведених прикладів і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над навчально-методичною літературою.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри, наприклад, об'єму та інтенсивності фізичного навантаження, виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук. Такий метод є пріоритетним у самостійній підготовці студентів.

8. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Обладнання: мультимедійний комплекс, гаджети

Програмне забезпечення: робоча програма; методики діагностики, презентації програмового матеріалу.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ Основна література

1. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Грищенко І.М., Григоренко О.М., Борисенко В.О. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. Київ, 2001. 186 с.
3. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: Навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 212 с.
4. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. 2-ге вид. випр. та доп. Київ: ЦУЛ, 2011. 144 с.
5. Корягін М. В., Чік В. Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Алерта, 2019. 492 с.
4. Кустовська О.В. Методологія системного підходу до наукових досліджень: Курс лекцій. Тернопіль: Економічна думка, 2005. 124 с.
5. Панішев А.В. Методологія наукових досліджень : навч. Посібник. Житомир, 2013. 148с.

6. П'ятницька-Позднякова І. С Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. посібник. Київ, 2003. 116 с.

Допоміжна література

1. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Ліра-К, 2018 352 с.

2. Гаврилов Е.В. Технологія наукових досліджень і технічної творчості. Київ: Знання України, 2007. 318с.

3. Крисоватий А.І. Методологія, методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Тернопіль: ТОВ «Лілея», 2005. 150с.

4. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. Вид. 2-е, доп. і перероб. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2004. 208с.

5. Мельниченко О. А. Методологія організації наукових досліджень: конспект лекцій. Харків: ФОП Леонов Д.С., 2016. 27 с.

Інтернет-джерела

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2017. № 38–39. Ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 156-VII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2014. № 37–38. Ст. 2004. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> Закон України «Про освіту» : URL : <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

3. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>